

DOBRE PRAKTYKI

W ZAKRESIE REALIZACJI UMÓW NA USŁUGI PRALNICZE Z UWZGLĘDNIENIEM SZCZEGÓLNYCH WYMAGAŃ DOTYCZĄCYCH PODMIOTÓW WYKONUJĄCYCH DZIAŁALNOŚĆ LECZNICZĄ

Dobrą praktyką jest wprowadzenie przez Zamawiających usługi pralnicze, zasadniczych wymagań, które zakłady ubiegające się o takie zamówienia będą miały obowiązek spełnić.

Określając przedmiot zamówienia dobrze jest przed potencjonalnym zakładem pralniczym, postawić następujące wymagania:

lp	Opis wymagania / Interpretacja – Dobrej Praktyki Pralniczej
1	<p>Posiadać pozwolenie lub opinię , odpowiedniej do miejsca lokalizacji pralni, Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej do prowadzenia usług pralniczych dla podmiotów leczniczych.</p> <p><i>W praktyce odbywa się to na zasadzie zgłoszenia przez Właściciela gotowości obiektu Pralni do kontroli w zakresie przestrzegania norm dot. BHP i higieny pracy oraz zagadnień gospodarki komunalnej związanych z należyтым utrzymaniem stanu higienicznego obiektów i urządzeń użyteczności publicznej. Wniosek końcowy z wyników przeprowadzonej kontroli powinien obejmować opinię czy dany zakład spełnia warunki do wykonywania usług dla użytkowników zbiorowych o charakterze leczniczym.</i></p>
2	<p>Posiadać wdrożonego systemu zarządzania jakością odpowiedni do profilu wykonywanych usług ISO 9001, RABC (Risk analysis biocontamination control – system kontroli i analizy skażeń biologicznych) w zakresie usługi prania, dezynfekcji, renowacji i kompletowania wraz transportem dla placówek służby zdrowia zgodny z polską normą PN-EN 14065 „Tekstylią. Tekstylią poddawane obróbce w pralni. System kontroli skażenia mikrobiologicznego”, Fakt ten musi być potwierdzony certyfikatem niezależnego podmiotu zajmującego się poświadczaniem zgodności działań Wykonawcy z normą jakościową określoną powyżej.</p> <p><i>Zakłady pralnicze ubiegające się o udzielenie zamówienia na wykonywanie usług pralniczych dla publicznych i niepublicznych podmiotów wykonujących usługi lecznicze, powinny mieć wdrożony Zintegrowany System Zarządzania Jakością poprzez który są w stanie realizować powtarzalny proces prania i dezynfekcji bielizny i innych tekstyliów z zachowaniem zasad higienicznego przemieszczania serwisowanych asortymentów oraz personelu zatrudnionego przy realizacji prania. Pralnia taka powinna posiadać m.in. Plan Higieny Pralni oraz Księgę Jakości uwzględniającą wszystkie procedury i instrukcje normujące sposób postępowania z każdym rodzajem asortymentów w całym procesie technologicznym w pralni oraz zasady postępowania z wyrobami niezgodnymi i reklamowanymi. Pralnia ubiegająca się o zlecenie usług pralniczych dla podmiotów medycznych musi posiadać wdrożony Plan Higieny w Zakładzie, w którym powinny być określone zasady utrzymania higieny wszystkich pomieszczeń i urządzeń oraz ich powierzchni. Plan Higieny powinien precyzować punkty krytyczne w procesie oraz środki do utrzymania czystości i dezynfekcji wszystkich powierzchni oraz środków transportu który służy do przewozu czystej i brudnej bielizny w pralni i na zewnątrz.</i></p>
3	<p>Co najmniej raz na miesiąc wykonywać, w laboratorium posiadającym stosowne akredytację, badania na czystość mikrobiologiczną tekstyliów po procesie prania i dezynfekcji oraz na czystość mikrobiologiczną powietrza i powierzchni urządzeń w strefie czystej pralni.</p> <p><i>Pralnia ubiegająca się o zlecenie usług dla podmiotów prowadzących działalność leczniczą musi udokumentować skuteczność procesów pralniczych w zakresie; bakteriobójczym, prątkobójczym, grzybobójczym, wirusobójczym oraz sporobójczym (m.in. Clostridium. perfringens i Clostridium difficile.</i></p>

	<p>Skuteczność technologii powinny potwierdzać sprawozdania z badań w zakresie czystości mikrobiologicznej, przeprowadzonych przez akredytowane laboratoria.</p>
4	<p>Organizacja i urządzenie pomieszczeń technologicznych pralni powinny zapewnić zachowanie bariery higienicznej rozumianej jako funkcjonalny i fizyczny podział pomieszczeń pralni na strefę brudną i czystą, całkowicie eliminujący stykanie się białizny czystej z brudną oraz pracowników z tych dwóch stref.</p> <p>Zasadniczym wymaganiem właściwej organizacji procesu pralniczego powinno być przestrzeganie zasady nie krzyżowania się dróg przemieszczania białizny brudnej i czystej wewnątrz pralni. W odniesieniu do prania białizny od podmiotów prowadzących działalność leczniczą, konieczne jest spełnienie warunku mechanicznego oddzielenia pomieszczenia (pomieszczeń) w których następuje przyjęcie do pralni białizny brudnej, krótkookresowego jej przechowywania oraz załadunku do urządzeń piorących. Strefa tych pomieszczeń określana strefą brudną musi być oddzielona od pomieszczeń, w których procesom technologicznym poddawana jest białizna czysta i zdezynfekowana, ścianą o pełnej wysokości tj. od posadzki do sufitu.</p> <p>W pralni i prawidłowej organizacji procesu technologicznego załadunek brudnej białizny odbywa się w strefie brudnej a rozładunek w strefie czystej. Taką możliwość dają jedynie pralnice-wirówki o specjalnej konstrukcji, która umożliwia ich instalację w ścianie tworzącej barierę higieniczną.</p>
5	<p>Pralnia ubiegająca się o realizację zamówienia w zakresie usług pralniczych dla podmiotów publicznych, wykonujących działalność leczniczą musi w strefie brudnej posiadać wyodrębnioną powierzchnię na dział przyjmowania i przechowywania brudnej białizny oraz powierzchnię do składowania i dozowania środków piorących, pomieszczenie porządkowe, WC, zaplecze techniczne (kotłownia, hydrofornia, warsztat) oraz powierzchnię operacyjną do załadunku białizny do pralnic.</p> <p>Wymagania wyspecyfikowane wyżej, są jednocześnie zasadniczym standardem profesjonalnych zakładów pralniczych nie tylko w Polsce i nie tylko w odniesieniu do usług dla segmentu medycznego. Pralnie, które nie spełniają takich wymagań nie mogą mieć dostępu do usług które dotyczą zdrowia publicznego – szpitale, hotele, zakłady przemysłowe w tym HACCP oraz resorty mundurowe. Wymagania jw. stoją u podstaw gwarancji higienicznych i bezpiecznych usług pralniczych, które mają zasadniczy wpływ na zdrowie społeczeństwa. Nie respektowanie takich zasad prowadzi do wtórnych zakażeń i chorób osób zdrowych.</p>
6	<p>Pralnia przygotowana do profesjonalnych, higienicznych usług musi obok strefy brudnej posiadać strefę czystą w której powinny być zorganizowane:</p> <ul style="list-style-type: none"> - działu wyładunku białizny z pralnic, - dział suszenia, - dział prasowania i formowania białizny i odzieży, - dział napraw krawieckich, - dział segregacji, kompletowania i składania białizny, - dział przechowywania gotowych do wydania tekstyliów, - dział ekspedycji gotowych i spakowanych tekstyliów, - zaplecza socjalnego z pokojem śniadań, szatnią podstawową wraz z zespołem sanitarnym, - pomieszczenia obsługi administracyjnej. <p>Struktura organizacyjna strefy czystej pralni wg wyżej określonego schematu daje gwarancje należytego wykonania usług pod względem jakości i czystości mikrobiologicznej.</p>
7	<p>Chcąc zapewnić właściwe warunki do higienicznego przemieszczania się personelu w pralni, pralnia musi posiadać trójstopniową szluzę szatniową usytuowaną między strefą czystą i brudną oddzielającą oba obszary ścianami do pełnej wysokości pomieszczenia; szluzę powinna składać się z szatni brudnej, zespołu sanitarnego z natryskiem, ustępem i umywalką, z baterią uruchamianą bez kontaktu z dłonią, oraz wyposażeniem do dezynfekcji rąk oraz szatni czystej.</p>

	<p><i>Trójstopniowa śluza szatniowa dla personelu przemieszczającego się pomiędzy strefami gwarantuje warunki dla pracowników pralni do przestrzegania procedur utrzymania higieny dłoni i odzieży roboczej. Pracownicy mają możliwość i obowiązek przechodząc ze strefy brudnej do czystej w śluzie przebrać się w czystą odzież, wymienić obuwie lub założyć ochraniacze oraz umyć i zdezynfekować dłonie. Jest to ważny punkt systemu utrzymania czystości mikrobiologicznej pranej bielizny, odzieży i innych tekstyliów. W zespole sanitarnym być zainstalowane odpowiednie dozowniki z mydłem i środkiem do dezynfekcji dłoni.</i></p>
8	<p>Pralnia, która jest poprawnie przygotowana do usług pralniczych dla segmentu medycznego powinna posiadać urządzenia pralnicze z oddzielnymi otworami do załadunku i rozładunku bielizny odpowiednio w obszarze brudnym i czystym, wyposażone w urządzenia kontrolujące i rejestrujące parametry procesu prania i dezynfekcji.</p> <p><i>Procesy pralnicze z jednoczesną dezynfekcją prowadzi się w pralniach profesjonalnie przygotowanych do prania tekstyliów skażonych lub potencjalnie skażonych w pralnicach-wirówkach względnie w pralnicach tunelowych wbudowanych w ścianę oddzielającą strefę brudną od czystej. Pralnice tego rodzaju nazywane są higienicznymi. Załadunek bielizny brudnej i skażonej odbywa się w strefie brudnej, a wyładunek po praniu i dezynfekcji w strefie czystej. Urządzenia do tego rodzaju procesów posiadać powinny odpowiednie sterowanie elektroniczne, pozwalające zaprogramować odpowiednią ilość wody w bębnie, temperaturę niezbędną do procesu dezynfekcji. Sterowanie powinno umożliwiać automatyczne bardzo precyzyjne dozowanie preparatów piorących i dezynfekcyjnych, tak aby zapewnić odpowiednie stężenie tych preparatów w kąpeli piorącej.</i></p>
9	<p>Pralnie uznawana za profesjonalnie przystosowaną do usług higienicznych, gwarantujących wysoką jakość prania oraz skuteczną dezynfekcję w wymaganym zakresie (patrz Lp 3) powinna wykorzystywać środki piorące i dezynfekcyjne posiadające odpowiednie atesty i certyfikaty Narodowego Instytutu Zdrowia Publicznego PZH i Ministerstwa Zdrowia. Dozowanie tego rodzaju preparatów powinno być zorganizowane w systemie automatycznym we współdziałaniu z systemem sterującym urządzeniami pralniczymi.</p> <p><i>Pralnie wykonujące usługi pralnicze dla podmiotów segmentu medycznego są zobowiązane w technologii prania stosować preparaty piorąco-dezynfekcyjne, które zostały dopuszczone do stosowania na terenie Polski. Środki piorące powinny posiadać Świadectwo Jakości wydane przez PZH, natomiast preparaty dezynfekcyjne powinny być dopuszczone do obrotu Decyzją Ministra Zdrowia – jako preparaty biobójcze o określonym spektrum działania. W odniesieniu do preparatów dezynfekcyjnych stosowanych w praniu i dezynfekcji bielizny operacyjnej/chirurgicznej istnieje obowiązek ich rejestracji w Urzędzie Rejestracji Produktów Leczniczych, Wyrobów Medycznych i Produktów Biobójczych. W Polsce zakłady pralnicze świadczące usługi na rzecz segmentu medycznego powinny posiadać pozytywnie zaopiniowane przez NIZP PZH receptury prania w, których określone są konkretne środki piorące i dezynfekcyjne o konkretnych dawkach, które przy odpowiedniej ilości wody określonej w opinii, przypadającej na 1 kg pranej bielizny, będą tworzyć bardzo precyzyjne stężenie. W opiniach tych powinna zostać określona temperatura kąpeli piorącej oraz czas w jakim powinno nastąpić pranie aby proces dezynfekcji był skuteczny. W ostatnich latach na terenie Polski dopuszcza się receptury prania szpitalnego, które proces rejestracji odbył się w Niemczech, a zastosowane preparaty biobójcze zarejestrowane zostały w Robert Koch Instytut.</i></p>
10	<p>W pralni profesjonalnie przygotowanej do usług pralniczych dla odbiorców zbiorowych, w tym segmentu medycznego, niezbędne jest posiadanie zainstalowanego w ścianie między strefą brudną a czystą urządzenia barierowego do mycia i dezynfekcji pojemników i wózków do transportu brudnej bielizny i czystej.</p> <p><i>Praktyka w tym zakresie jest różna w różnych zakładach pralniczych. Mycie i dezynfekowanie środków transportu wewnętrznego i zewnętrznego bielizny jest różne. Jak powinno być i co należy wymagać od pralni. Jeżeli do transportu bielizny czystej wykorzystuje się kontenery, w których w drodze powrotnej transportowana jest bielizna brudna to w pralni przed przekazaniem ich do strefy czystej, powinny być poddane procesowi mycia i dezynfekcji w specjalistycznych, przelotowych – barierowych, komorach myjąco dezynfekcyjnych. Pokrowce tekstylne jeżeli są wykorzystywane jako dodatkowe osłony powinny</i></p>

	<p>każdorazowo przed wykorzystaniem ich do transportu bielizny czystej poddane zostać w pralni praniu i dezynfekcji na ogólnych zasadach jak pozostałość bielizny i innych tekstyliów.</p> <p>Proces mycia i dezynfekcji we wspomnianych wyżej komorach powinien odbywać się przy zastosowaniu atestowanych preparatów myjąco dezynfekcyjnych o sprawdzonym i optymalnie dobranym spektrum biobójczym. Proces mycia i dezynfekcji powinien być programowalny i uwzględniać wszystkie parametry stosowanych mediów – czas ekspozycji, temperatura i stężenie preparatu dezynfekcyjnego. Pralnie dbające o higieniczny proces powinny, i to należy do dobrych praktyk, legitymować się procedurami na taki proces oraz legitymować się raportami z badań czystościowych w tym zakresie wykonywanych przez uprawnione i akredytowane laboratoria.</p>
11	<p>Posiadanie wentylacji mechanicznej w strefie brudnej i czystej pralni podłączonej do oddzielnych central wentylacyjnych, zapewniających w strefie brudnej podciśnienie w stosunku do strefy czystej.</p> <p>Bardzo istotnym elementem prawidłowej organizacji procesu pralniczego jest zapewnienie pralni właściwej wentylacji, jednej dla strefy czystej drugiej dla strefy brudnej. Należy wymagać od instalacji nadciśnienia po stronie pomieszczeń w strefie czystej i podciśnienia w pomieszczeniach strefy brudnej. Tak zaprojektowana i wykonana wentylacja zapewni przepływ powietrza w chwili otworzenia drzwi między strefami, ze strefy czystej do brudnej, nie odwrotnie. Ten wymóg jest istotnym i zasadniczym gwarantem zabezpieczającym bieliznę przed jej wtórnym skażeniem drobnoustrojami chorobotwórczymi znajdującymi się w powietrzu strefy brudnej.</p>
12	<p>Istotą nowoczesnej, profesjonalnej pralni jest posiadanie urządzeń maglujących i suszących stanowiących wyposażenie pralni po stronie czystej na wyposażeniu których są systemy umożliwiające programowanie procesów z uwzględnieniem temperatury, czasu, prędkości przesuwu bielizny oraz rejestrujące wydajność i usterki techniczne.</p> <p>Obecnie każdy zleceniodawca usług pralniczych oczekuje od zakładów pralniczych wysokiej jakości prania i prasowania wszystkich tekstyliów płaskich, dlatego tego rodzaju zakłady powinny posiadać specjalistyczne urządzenia prasujące, potocznie nazywane maglami. Nowoczesne urządzenia które spełniają wymagania różnych tekstyliów użytych do produkcji bielizny płaskiej posiadają odpowiednie sterowanie w postaci programatorów .przy pomocy których możliwe jest dobranie dla danego rodzaju tkanin, optymalnej temperatury i prędkości prasowania. To one poprzez ich niewłaściwy dobór mogą przyspieszyć proces degradacji i zniszczenia włókien. To przez nieodpowiednie dobranie temperatury prasowania oraz niewłaściwą prędkość przesuwu tkaniny niszczą bieliznę w nadmiarze, a tym samym zwiększają koszty usługobiorców. Dlatego dobrze jest wymagać od zakładów pralniczych stosowania urządzeń optymalnie dobranych do potrzeb klienta, urządzeń nowych i nowoczesnych, które w swojej konstrukcji uwzględniają wymagania współczesnych tkanin. Tego rodzaju urządzenia powinny być m.in. wyposażone w tzw. płynną regulację temperatury i prędkości prasowania oraz posiadać rejestr usterek i awarii, który pozwoli zidentyfikować ewentualną przyczynę zniszczenia prasowanej bielizny.</p>
13	<p>Nowoczesne i higieniczne procesy pralnicze wymagają wykorzystania automatycznych urządzeń do składania i sztaplowania płaskiej bielizny pościelowej, operacyjnej i stołowej oraz bielizny frotte. W dziale serwisowania odzieży operacyjnej i chirurgicznej, ochronnej i roboczej, dobrą praktyką pralniczą jest posiadanie składarek i pakowarek dedykowanych tego rodzaju tekstyliom.</p> <p>Analizując najczęstsze przyczyny zakażeń w ogóle, a w szczególności zakażeń wtórnych dochodzimy do wniosku, że są to nasze dłonie, stąd też w praktykach pralniczych obecnie coraz częściej wykorzystywane są urządzenia, które zastępują pracę rąk ludzi. Praktycznie w odniesieniu do każdego rodzaju pranych tekstyliów, dziś możemy wymagać stosowania procesów w pełni zautomatyzowanych, co w przypadku usług dla segmentu medycznego ma swoje uzasadnienie.</p>
	<p>W przypadku prania i dezynfekcji materacy, posiadanie przelotowej komory dezynfekcyjnej zamontowanej w ścianie bariery higienicznej dzielącej pralnię na dwie strefy, wyposażonej w programator do programowania, monitorowania, rejestrowania i wydruku parametrów procesu dezynfekcji.</p>

	<p>Zlecając usługi w zakresie prania i dezynfekcji materacy na łóżka szpitalne przyjmujący zlecenie powinien na swoim wyposażeniu posiadać przelotową – barierową komorę dezynfekcyjną przeznaczoną do dezynfekcji termicznej wyrobów tekstylnych i materacy. Komora poprzez swoją dostosowaną konstrukcję powinna być zainstalowana w ścianie bariery higienicznej z otworem załadowniczym w strefie brudnej pralni i otworem wyładowniczym w strefie czystej. Procesy dezynfekcyjne powinny być programowalne przez sterownik mikroprocesorowy, przy pomocy którego jest możliwość wydruku raportu z przebiegu procesu i parametrów przeprowadzonej dezynfekcji oraz daty i godziny, w której proces miał miejsce. Pralnia posiadająca komorę dezynfekcyjną powinna posiadać opracowaną procedurę w której szczegółowo opisany jest sposób dezynfekcji. Ponadto pralnia powinna posiadać ważny protokół z walidacji procesowej komory, potwierdzający skuteczność dezynfekcji w wymaganym zakresie. Protokół walidacji procesowej powinien być potwierdzony badaniami na czystość mikrobiologiczną dezynfekowanych materacy poduszek czy innych tekstyliów, które były poddane takiemu procesowi. Dobrą praktyką w tym zakresie jest przedstawienie zleceniodawcy usług świadectwa badania czystościowego ze wskazaniem miejsca i urządzenia (nazwa, numer, model) w którym proces dezynfekcji został przeprowadzony.</p> <p>Innym urządzeniem w którym proces dezynfekcji materacy i tekstyliów można prowadzić równie skutecznie są komory ozonowe, które również powinny posiadać protokół walidacji procesowej.</p>
15	<p>W przypadku konieczności zlecenia usług w zakresie wykonywania prania bielizny operacyjnej i fasonowej pralnia powinna posiadać na wyposażeniu w strefie czystej urządzenia do suszenia, formowania i odpylania w pozycji wiszącej tzw. tunel finiszera</p> <p>Pralnie funkcjonujące w systemie usług publicznych, w tym dla sektora medycznego, powinny posiadać dostosowany proces technologiczny w strefie czystej w zakresie formowanie odzieży w urządzeniach tunelowych w których jednocześnie następuje proces suszenia i odpylania odzieży operacyjnej, w tym odzieży bawełnianej, z tkanin mieszankowych oraz standardowych fartuchów chirurgicznych i wysokiego ryzyka.</p> <p>W zakładach posiadających tego rodzaju rozwiązania w zakresie formowania, suszenia i odpylania odzieży jest posiadanie automatycznego systemu transportu z tunelu finiszera do urządzeń automatycznie składających, bez konieczności wykonywania tych czynności ręcznie z ewentualnym narażeniem tekstyliów na wtórne ich skażenie w sytuacji nie czystych rąk u personelu.</p>
16	<p>Obowiązek posiadania w pralni stanowiska, technologii oraz procedury do skutecznego mycia i dezynfekowania samochodów do przewozu tekstyliów. W przypadku korzystania z transportu zewnętrznego powyższe wymagania muszą być spełnione w ramach zakładu pralniczego albo w ramach zewnętrznej firmy transportowej.</p> <p>Bardzo istotnym zagadnieniem w organizacji higienicznych usług pralniczych dla różnych odbiorców w tym odbiorców segmentu medycznego jest właściwa organizacja transportu bielizny czystej do klienta i brudnej od zleceniodawcy do pralni. Dobrą Praktyką w pralnictwie w tym zakresie jest prowadzenie procesów mycia i dezynfekcji skrzyń załadowniczych (kontenerów) przed każdorazowym załadunkiem bielizny i tekstyliów czystych, po tym jak do pralni, w tym samym kontenerze załadowniczym, zostały przytransportowane tekstylia brudne, skażone lub potencjalnie skażone. Prowadzone zabiegi mycia i dezynfekcji powinny być rejestrowane w ewidencji tych zabiegów, obowiązkowo prowadzonych w pralni, przez osoby odpowiedzialne za transport. Procesy takie powinny być prowadzone pod nadzorem wyznaczonej osoby funkcyjnej, która własnoręcznym podpisem powinna potwierdzić prawidłowość przeprowadzonego procesu z zastosowaniem właściwych preparatów, które były sprawdzone w warunkach pralni w zakresie ich skuteczność których raportem z badań czystościowych, przeprowadzonych okresowo, np. min jeden raz w miesiącu, przez akredytowane w tym zakresie laboratorium.</p>
17	<p>Właściwym z punktu widzenia higieny pracy w pralnictwie jest organizowanie transportu tekstyliów do i z pralni w wózkach jezdnych, samochodami wyposażonymi w windy załadowczo/rozładowcze.</p>

	<p>Problem o którym mowa wyżej, na pozór błahy, w praktyce istotny, który może zniweczyć cały higieniczny proces serwisowania bielizny. Brak wymagalności w tym zakresie może prowadzić do sytuacji w których bielizna transportowana jest w workach foliowych luźno transportowanych w kontenerze załadowniczym samochodu dostawczego. Bielizna jest w takich sytuacjach narażana na zabrudzenie, skażenie oraz pognieczenie. W tym zakresie wśród wymagań dla pralni powinno się nie pomijać sposobu transportu, aby to był samochód z windą załadowniczo/rozładunkową, która umożliwi transport bielizny w wózkach siatkowych z pokrowcami tekstylnymi jako dodatkowe zabezpieczenie czystej bielizny przed zabrudzeniem i wtórnym skażeniem podczas transportu.</p>
18	<p>W przypadku świadczenia usług w zakresie tzw. czyszczenia chemicznego odzieży lub innych tekstyliów posiadanie urządzenia wykorzystującego w procesie prania inne rozpuszczalniki niż czterochloroetylen, który uznawany jest za szkodliwy dla środowiska i zdrowia ludzkiego.</p> <p>Konieczność tzw. prania - czyszczenia chemicznego niektórych tekstyliów, z uwagi na rodzaj zabrudzenia - trudno usuwalny w wodnych roztworach piorących lub z uwagi na rodzaj włókna z którego wyrób został wykonany, zmusza różne podmioty w tym też z segmentu medycznego do zlecenia właśnie tego rodzaju usług. W takich sytuacjach dobrze jest wiedzieć, że ten rodzaj usług głównie przy zastosowaniu rozpuszczalnika chlorowanego, jakim jest czterochloroetylen który w najbliższym czasie będzie w wielu państwach zakazany z uwagi na jego szkodliwość dla środowiska oraz zdrowia ludzkiego. W Polsce pojawiły już się w użyciu ekologiczne rozpuszczalniki do czyszczenia chemicznego, choćby takie jak HYDROCARBON SOLVON K4, GREENEARTH oraz technologia o bardzo wysokiej skuteczności wypierania zabrudzeń SANSEN – modyfikowany alkohol.</p>
19	<p>W zakresie dbałości o ubiór roboczy, nakrycie głowy i obuwie pracowników produkcyjnych i nadzoru w pralni, dowodzą bardzo pozytywny wpływ na psychikę zatrudnionych osób i chęć wykonywania należytego swoich obowiązków służbowych na stanowisku pracy i higienę własną.</p> <p>Każdy z pracowników zatrudnionych przy pralniczym procesie produkcyjnym powinien przez pracodawcę zostać ubrany w stosowne do wykonywanych obowiązków ubranie robocze, nakrycie głowy i obuwie. Pralnie w tym zakresie ma szczególne wymagania do spełnienia, z uwagi na podział pomieszczeń produkcyjnych na strefę czystą i brudną, gdzie wymagania w tym zakresie są szczególne. W strefie brudnej oprócz odzieży i obuwia każdy z pracowników powinien być wyposażony w maseczkę ochronną na drogi oddechowe oraz rękawice. Każdy z tych pracowników powinien mieć przydzielony ubiór do wejścia do strefy czystej, gdzie powinna być zlokalizowana szatnia z zespołem sanitarnym oraz zaplecze socjalne. W odniesieniu do pracowników strefy czystej są szczególne wymagania, aby w tym samym ubiorze nie wchodzili poza pomieszczenia produkcyjne. Przed wyjściem z pomieszczeń produkcyjnych powinni ubierać się w tzw. odzież ochronną i nakładać ochraniacze na obuwie służbowe, a wracając do pracy po przerwie powinni w pomieszczeniu przeznaczonym na odzież ochronną, rozebrać się z niej i pozostawić na wyznaczonym miejscu, ochraniacze z obuwia powinny być zdjęte i wrzucone do pojemnika przeznaczonego na tego rodzaju odpady, a dłonie powinny zostać dokładnie zgodnie z instrukcją umyte i zdezynfekowane.</p>

Opracował
 Zarząd
 Związku Pracodawców Przemysłu Pralniczego

02.04.2019 r.